

Verslag verkenningfase gemeente Druten

Bestuursperiode 2026-2030

Datum: 23 maart 2026

Inleiding

De verkenningfase is de eerste stap ná de gemeenteraadsverkiezingen, waarin wordt afgetast welke coalities en inhoudelijke lijnen mogelijk zijn voor een nieuw college van B&W. In Druten leidde verkenner Agnes Schaap deze fase, op verzoek van Kernachtig Druten als grootste partij.

Na de verkiezingsuitslag begonnen fracties met gesprekken over hoe zij de uitslag duiden en welke samenwerkingen zij zien voor een nieuw college van B&W. Deze fase was informeel, relatief kort en gericht op het creëren van rust, overzicht en een gelijk speelveld voor alle partijen, ook de kleinere en nieuwe.

Dit verslag schetst eerst het proces, analyseert de besproken thema's en sluit af met advies voor het vervolg.

Proces

Na de verkiezingen startte op 20 en 21 maart 2026 de verkenningfase. Deze verkenningfase werd begeleid door verkenner Agnes Schaap. Zij sprak met twee vertegenwoordigers per partij over:

- welke ambities en prioriteiten partijen zien voor de komende periode;
- welke onderwerpen als essentieel, gevoelig of niet-onderhandelbaar worden beschouwd;
- welke samenwerkingsmogelijkheden door partijen worden gezien;
- wie de partijen als kandidaat-wethouder naar voren schuiven.

De totale vragenlijst staat in bijlage 2. Op basis van deze gespreksverslagen is een analyse gemaakt en heeft de verkenner een conclusie beschreven met een advies voor het vervolg.

Analyse per thema

Dit verslag vat de verkennende gesprekken met de zes partijen samen: Kernachtig Druten, Welzijn Druten, Dorpslijst Puiflijk Druten-Zuid, Dorpslijst Afferden, GroenLinks-PvdA Druten en Dorpslijst Horssen. Per thema volgt een totaal analyse.

Ambitie

Leefbaarheid vormt het centrale thema bij alle partijen, met nadruk op behoud en aanpassing van voorzieningen. Hiermee bedoelen zij dorpshuizen/wijkcentra, scholen

en verenigingen. De dorpslijsten leggen hierbij de nadruk op het dorpshuis in de betreffende kern.

Alle partijen willen bouwen, met eigen speerpunten: GroenLinks-PvdA Druten richt op sociale huurwoningen en Dorpslijsten Horssen op senioren/jongeren. Gelijktijdige ontwikkeling voorzieningen is voor verschillende partijen een cruciale voorwaarde bij woningbouw. De partijen zetten daarnaast in op (verkeers)veiligheid, inwoners-draagvlak en het belang van ontmoetingsplekken.

De Dorpslijsten zetten voornamelijk in op kernspecifieke projecten (Tichellande-oversteek Afferden, Horst Horssen, Dorpshart Puiflijk). Kernachtig Druten, Welzijn Druten en GroenLinks-PvdA Druten bepleiten wijkgerichte aanpakken. Als het gaat om de energietransitie verschillen de partijen van mening. Alleen GroenLinks-PvdA Druten geeft aan voor het plaatsen van windmolens te zijn.

Een aantal ambities is onbespreekbaar. Dorpslijst Horssen zet in op het aanpakken van dorpshuis de Horst. GroenLinks-PvdA Druten onderhandelt niet over het naleven van de Spreidingswet en het huisvesten van asielzoekers. Kernachtig Druten geeft aan dat het plaatsen van windmolens voor hun geen optie is. Tot slot geeft welzijn Druten twee onbespreekbare punten mee aan de verkenner. Zij wil geen bestuurlijke fusie met enkel de gemeente Wijchen en zij wil geen ruimte geven voor windmolens in de gemeente Druten.

Samenwerking

Kernachtig is als grootste partij aan zet in deze coalitieonderhandelingen, dit wordt door alle anderen bevestigd. Enkele partijen schetsen voorkeursscenario's, zonder een partij uit te sluiten. Zo geeft Kernachtig Druten aan in ieder geval de samenwerking met Welzijn Druten te willen onderzoeken. Welzijn Druten geeft aan deze wens ook te hebben. Hierbij zijn zowel een twee partijcoalitie als een drie partijcoalitie mogelijk. De meeste partijen geven aan geen voorkeur te hebben voor bepaalde scenario's. De dorpslijsten geven aan gezamenlijk op te treden in de onderhandelingen.

De coalitiepartijen hebben aangegeven dat er de afgelopen jaren spanningen zijn ontstaan. Samenwerking behoort tot de mogelijkheden indien er eerst gesprekken plaatsvinden om de 'pijnpunten' bespreken. Dit is nodig voordat verdere stappen gezet kunnen worden richting een nieuwe samenwerking.

College

Tijdens de verkennende gesprekken hebben vier partijen aangegeven een wethouderskandidaat beschikbaar te hebben. Er is variatie in voorkeur voor aantal wethouders: drie fulltime wethouders of vier parttime wethouders. Meerdere partijen vinden het onbespreekbaar dat er meer dan één wethouders niet woonachtig is in de gemeente Druten.

Akkoord

Uit de eerste verkenning blijkt dat alle partijen voorkeur geven aan een meerderheidsakkoord. Om dit akkoord te financieren is voor de meeste partijen een OZB-verhoging bespreekbaar, maar niet boven het landelijk of regionaal gemiddelde. GroenLinks-PvdA Druten wil differentiatie van het OZB-tarief onderzoeken op grondoppervlak of energielabel of de mogelijkheid van leegstandsheffing. Dorpslijst Puiflijk Druten-Zuid zet in op extra lobbyinspanningen.

Conclusie

De verkenning toont een sterke consensus bij alle partijen op het versterken van de leefbaarheid in de kernen (dorpshuizen, scholen, verenigingen). Daarnaast zet de politiek unaniem in op lokale woningbouw en het belang van draagvlak. De verkiezingsprogramma's van de zes partijen geven op vele punten aanknopingspunten voor informatie en formatiegesprekken.

De partijen zetten unaniem in op een meerderheidsakkoord voor de gemeente Druten. Om tot deze meerderheid te komen zijn verschillende scenario's mogelijk. Daarbij zijn er ook verschillende mogelijkheden voor het vormen van een college. De verkenner schat de kansen van Kernachtig Druten om te komen tot een coalitie met sterk coalitieakkoord hoog in. Echter het voorzetten van de huidige coalitie behoort, wat betreft de verkenner, niet tot de mogelijkheden. De benoemde pijnpunten belemmeren de mogelijkheid tot een vruchtbare samenwerking.

Met zes zetels is Kernachtig Druten aan zet voor het vormen van een coalitie. Zij geeft aan in ieder geval de samenwerking met Welzijn Druten verder te willen verkennen. Dit kan in een coalitie met twee of drie partijen. Welzijn Druten heeft in haar gesprek uitgesproken hier ook voor te staan. De verkenner concludeert dat het toevoegen van een derde partij mogelijk is op basis van de gesprekken.

Advies verkenner

De verkenning kan met een mooie conclusie worden afgesloten. Er zijn verschillende scenario's mogelijk voor een meerderheidscoalitie voor de gemeente Druten. Een samenwerking van Kernachtig Druten en Welzijn Druten biedt direct kansen. Zoals aangegeven zijn er echter meer opties voor een sterkte coalitie. Voordat de formatie gestart kan worden is er daarom een aantal verdiepende gesprekken noodzakelijk. De verkenner adviseert om deze verdiepende gesprekken te voeren en daarmee de informatiefase te starten. Op deze manier wordt optimaal recht gedaan aan de stem van de kiezer. Het voorstel is om op 27 en 28 maart in gesprek te gaan met alle zes de partijen.

In de informatieronde verdiept de informateur de gesprekken met de betrokken partijen over de haalbaarheid van een concrete coalitie. Centraal staan de hoofdlijnen van een

mogelijk coalitieakkoord, programmatische knelpunten, financiële randvoorwaarden en portefeuillevverdeling. De focus ligt op compromissen en praktische uitvoerbaarheid, als opmaat naar de formatiefase. Dit leidt tot een verslag met advies voor de gemeenteraad over de volgende stap.

Met vriendelijke groet,

Agnes Schaap
Verkenner/informateur

Bijlage 1 Cijfers voorlopige verkiezingsuitslag

De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen in gemeente Druten was dit jaar 54,7 procent. De voorlopige zetelverdeling, inclusief het aantal behaalde stemmen per partij, is als volgt:

- Kernachtig Druten: 6 zetels
- Welzijn Druten: 3 zetels
- Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid: 3 zetels
- Dorpslijst Afferden: 2 zetels
- GroenLinks/PvdA 2 zetels
- Dorpslijst Horssen: 1 zetel

Op 26 maart 2026 stelt het Centraal stembureau de definitieve uitslag vast.

Opgeroepen en stembiljetten

	Aantal
Opgeroepen	16206
Geldige stempas	7863
Geldig volmachtbewijs	1001
Toegelaten kiezers	8864
Geldige stembiljetten	8803
Blanco stembiljetten	43
Ongeldige stembiljetten	18
Aangetroffen stembiljetten	8864

Stem- en zetelverdeling 2026

	Aantal stemmen	Toegewezen zetels	Overschot	Toegewezen restzetels	Totaal zetels
Kernachtig Druten	3264	6	157	0	6
Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid	1449	2	413	1	3
Welzijn Druten	1418	2	382	1	3
Dorpslijst Horssen	824	1	306	0	1
Dorpslijst Afferden	995	1	477	1	2
GroenLinks / Partij van de Arbeid	853	1	335	1	2

Bijlage 2 Gespreksleidraad verkennende gesprekken

Ambities

- Wat is jullie belangrijkste speerpunt / onderwerp?
- Wat is voor jullie onbespreekbaar?
- Welke ambities en prioriteiten zien jullie de volgende periode?
- Welke onderwerpen zijn essentieel, gevoelig of niet-onderhandelbaar?
- Waar willen jullie staan over 4 jaar?

Samenwerking

- Welke samenwerkingsmogelijkheden zien jullie?
- Wat is jullie voorkeurscombinatie?
- Staan jullie open voor alle combinaties?
- Zijn er belemmeringen op personen of onderwerpen?
- Dorpslijsten: Houden jullie vast aan de samenwerking van de dorpslijsten? Of zijn jullie bereid los te laten?

College

- Kan jullie partij college verantwoordelijkheid nemen?
- Hoeveel wethouders willen jullie en waarom?
- Hebben jullie een wethouders kandidaat?

Akkoord

- Welk type akkoord heeft jullie voorkeur?
- Hoe willen jullie formeren en met welke financiële middelen?